

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Minedrift uden for energisektoren i Europa«

(2009/C 27/19)

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg besluttede den 17. januar 2008 under henvisning til forretningsordenens artikel 29, stk. 2, at udarbejde en initiativudtalelse om:

Minedrift uden for energisektoren i Europa.

Det forberedende arbejde henvises til Den Rådgivende Kommission for Industrielle Ændringer, som udpegede Dumitru Fornea til ordfører og Ion Pop til medordfører. Den Rådgivende Kommission vedtog sin udtalelse den 24. juni 2008.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 446. plenarforsamling den 9.-10. juli 2008, mødet den 9. juli, følgende udtalelse med 135 stemmer for, 1 imod og 10 hverken for eller imod:

1. Konklusioner og henstillinger

1.1 De vigtigste parametre for den fremtidige råstofforsyningssikkerhed i Europa er **indenlandsk forsyning, udenlandsk forsyning, kapacitetsopbygning og ressourceeffektivitet**.

— Man bør i politikken for den **indenlandske forsyning** af råstoffer tage hensyn til industrien, miljøpolitikken og den fysiske planlægning som led i en integreret tilgang. Den bedste praksis på området bør udbredes til nye potentielle områder. Adgangen til indenlandske ressourcer i medlemsstaterne bør fremmes, ved at man skaber den nødvendige balance mellem miljøhensyn og den industrielle udvikling samt harmoniserede incitamenter for udvikling og beskyttelse i forbindelse med udvidelse af eksisterende og åbning af nye udvindingssteder, såfremt disse er dels økonomisk og socialt forvarlige og ønskværdige, dels miljømæssigt bæredygtige.

— EU og medlemsstaterne bør vurdere globaliseringens indvirkning på **den udenlandske forsyning** af mineraler grundigt i de tilfælde, hvor importen af råstoffer fra tredjelande er dominerende. EU's miljømæssige og sociale standarder bør tages i betragtning, når der skal træffes investeringsrelaterede foranstaltninger, og industrien udflyttes. Man bør sikre de europæiske brugere adgang til råstoffer og mindske EU's strategiske afhængighed.

— **Kapacitetsopbygningen** i den europæiske udvindingsindustri uden for energisektoren står over for en lang række udfordringer, såsom administrative barrierer, behovet for at forbedre sektorens image, behovet for kvalificeret arbejdskraft, forvaltningsteknik, uddannelse og videreuddannelse.

— **Forbedret effektivitet** i ressourceudvindingsprocesserne afhænger af de fremskridt, der gøres inden for andre sektorer, som er aktive inden for både mineraludvinding og andre områder, og forudsætter samarbejde mellem Kommissionen og medlemsstaterne.

1.2 EØSU opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at arbejde ud fra følgende henstillinger (i punkt 3.2 uddybes disse henstillinger):

— **Bedre lovgivning** gennem forbedrede retlige rammer og et forbedret tilladelsessystem, udveksling af bedste praksis med hensyn til planlægningspolitikker, mindskning af den administrative byrde ved udstedelse af tilladelser, fremme af efterforskningsaktiviteter og bæredygtig udvikling i forbindelse med udvidelse af udvindingssteder samt sikring af mineralforekomster ⁽¹⁾.

— **Øge foreneligheden** mellem udvinding og miljøbeskyttelse gennem udbredelse af bedste praksis i og omkring Natura 2000-områder, fremme af nærhedsprincippet inden for transportspørgsmål med henblik på at mindske forurening og omkostninger samt forbedret adgang til ressourcer ⁽²⁾.

— **Styrkelse af kendskabet til mineraler** på EU-niveau gennem etablering af en europæisk geologisk kapacitet og et europæisk system for information om mineralressourcer på grundlag af medlemsstaternes nationale geologiske undersøgelser.

2. Overblik over sektoren

2.1 Mineraler er af afgørende betydning for udvikling og således for vores livskvalitet og skabelsen af et bæredygtigt samfund. Ikke-energetiske mineraler ⁽³⁾ er grundlæggende materialer i vores dagligdag. Et hus indeholder op til **150 ton mineraler**, som indgår i cement, ler, gips, calciumkarbonat, blandingmaterialer, glas, maling, keramik, fliser og flere ton metal. En bil indeholder op til **150 kg mineraler** i form af gummi, plastik, glas og **mere end et ton metal**. **50 %** af maling og

⁽¹⁾ Jf. punkt 3.2.1 for en uddybelse af henstillingerne.

⁽²⁾ Jf. punkt 3.2.2 for en uddybelse af henstillingerne.

⁽³⁾ I SEK(2007) 771 inddeles ikke-energetiske mineraler i metalliske mineraler (kobber, jern, sølv osv.), industrielle mineraler (salt, feldspat, kaolin osv.) og byggetekniske mineraler. Ifølge Kommissionens pressemeddelelse nr. IP/07/767 kan Europa, for så vidt angår metalliske mineraler, kun i begrænset omfang dække sit behov gennem indenlandsk udvinding. Det kan f.eks. nævnes, at EU i 2004 importerede 177 mio. ton metalliske mineraler til en samlet værdi af 10,4 mia. euro, mens EU selv kun producerede 30 mio. ton.

papir består af mineraler. Glas og keramik indeholder ligeledes op til **100 % mineraler** ⁽⁴⁾. Man kan ved hjælp af mineralplanlægning sikre, at de samfundsmæssige og økonomiske behov samt virkningerne af udvinding og forarbejdning på mennesker og miljø forvaltes på en integreret måde under hensyntagen til udvindingsstedernes livscyklus, lige fra indledningen af udvindingen til udvindingsstedets lukning, herunder forvaltningsbistand efter lukningen. I lyset af globaliseringen og den intensiverede konkurrence på råstofmarkederne stiger minesektorens strategiske værdi uafbrudt. Europa er blevet førende i verden, for så vidt angår udvindingsteknologi, men denne position bør styrkes med henblik på den fremtidige udvikling.

2.2 I dag afhænger 70 % af den europæiske fremstillingsindustri af udvundne stoffer, mens EU-27 på nuværende tidspunkt står over for en omfattende omstrukturering af mineindustrien, og priserne på metal stiger støt på det globale marked. For at kunne håndtere denne udvikling er de europæiske industripolitikker nødt til at tage hensyn til det forhold, at forsyningssikkerheden og efterspørgslen efter råstoffer påvirkes af de frie markeds kræfter.

2.3 Den europæiske ikke-energi-relaterede udvindingsindustri beskæftiger **295 000 arbejdstagere** i ca. **18 300 virksomheder**, deriblandt mange SMV'er ⁽⁵⁾ med en samlet omsætning på **45,9 mia. euro**. Sektoren fremmer gennem sine medlemsorganisationer miljøbevidsthed og bæredygtig udvikling og er engageret i virksomheders sociale ansvar.

2.4 Mange europæere er ikke klar over mineindustriens betydning. En fremtidig bæredygtig vækst i Europa vil dog i høj grad afhænge af lokalt udvundne stoffer, mens den store efterspørgsel efter mineraler fra lande som Kina og Indien kan gå hen og få en betydelig indvirkning på forsyningssikkerheden i EU ⁽⁶⁾. Set i et globalt perspektiv vil disse regioner komme til at lægge beslag på broderparten af råstoffer og finansielle ressourcer, hvilket vil føre til industriel omstrukturering og udflytning af investeringer på globalt plan.

2.5 EU's energipolitik for Europa og integrerede minedriftspolitik er vigtige strategiske elementer i håndteringen af globaliseringen og klimaændringerne, hvilket allerede blev anerkendt ved indledningen af det europæiske samarbejde ⁽⁷⁾. Medlemsstaterne har sat sig for at støtte EU's bestræbelser på at fremme vedvarende energikilder og en effektiv anvendelse af energi. Det er vigtigt at indse, at disse mål kun kan nås, hvis de europæiske industrier har sikker adgang til ikke-energetiske mineraler, primært de grundlæggende og højteknologiske metaller og

mineraler, der er af afgørende betydning for »grønne økonomier«. Et ændret adfærdsmønster, energieffektivitet og vedvarende energikilder har resulteret i flere teknologier og F&U-aktiviteter. Det er alment anerkendt, at teknisk udstyr indeholder store mængder metaller, hvoraf en stor del er sjældne og ædle metaller, der — hvilket vi må indse — er næsten ikke findes i Europa ⁽⁸⁾.

2.6 EØSU bifalder Kommissionens forslag om at offentliggøre en meddelelse i løbet af 2008 om forbedret bæredygtig adgang til råstoffer. Kommissionen bør i meddelelsen henstille, at der træffes gennemførlige, realistiske og nyttige foranstaltninger, der giver industrier en forbedret bæredygtig adgang til ressourcer. Dette er af særlig betydning, da industrierne står over for store forsyningsrelaterede udfordringer:

- reduceret adgang til lettilgængelige mineralforekomster, der egner sig til udvinding, som følge af utilstrækkelig eller kortsigtet fysisk planlægning eller manglende udnyttelse af geologisk viden,
- stor administrativ byrde og høje administrative omkostninger i forbindelse med opnåelse af udvindingstilladelser på grund af ekstra bestemmelser og tidskrævende forudgående studier,
- vanskeligheder med at opnå udvindingstilladelser for såvel etablering af nye som udvidelse af eksisterende udvindingssteder.

2.7 EØSU er tilfreds med det bidrag, som Kommissionens sagkyndige har ydet i Kommissionens arbejdsrapport »Analysis of the competitiveness of the non-energy extractive industry in the EU« ⁽⁹⁾, og fremhæver, at Europas kapacitet til at dække sit eget behov for metalliske mineraler gennem indenlandsk udvinding stadig er begrænset til trods for EU's udvidelse.

2.7.1 Det er muligt at forbedre den europæiske industris forsyningssikkerhed gennem væsentlige ekstra investeringer i minesektoren i de nye medlemsstater med et geologisk potentiale, ved at man anvender og forbedrer de eksisterende mekanismer for EU-støtte.

2.7.2 Der findes større mineralforekomster i de østeuropæiske lande, hvor den geologiske struktur altid har muliggjort minedrift. I disse nye EU-medlemsstater har minesektoren imidlertid været underfinansieret af staten, så den aktuelle situation afspejler ikke det reelle potentiale, som minedriften uden for energisektoren indeholder. Det er derfor vigtigt, at der bliver investeret privat kapital i disse minevirksomheder som et supplement til de finansielle midler, der hidtil hovedsagelig er kommet fra staten.

⁽⁴⁾ Euromines.

⁽⁵⁾ Eurostat.

⁽⁶⁾ »China's commodity hunger. Implications for Africa and Latin America« — Deutsche Bank Research.

⁽⁷⁾ Traktat om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab, der blev undertegnet i 1951.

⁽⁸⁾ Dette blev konstateret i den fjerde rapport fra højniveaugruppen om konkurrencedygtighed, energi og miljø af 27. november 2007 og drøftet på G8-topmødet i Heiligendamm den 6.-8. juni 2007. Højniveaugruppen om konkurrencedygtighed, energi og miljø udgør en platform, der skal styrke den politiske vilje til at iværksætte en sammenhængende strategi for fremme af adgangen til råstoffer.

⁽⁹⁾ SEK(2007) 771.

2.7.3 For at kunne sikre forsyningen af råstoffer til den europæiske industri og styrke dennes konkurrenceevne er det af afgørende betydning at skabe lige vilkår med hensyn til bæredygtig adgang til mineralressourcer. Det er nødvendigt at tackle disse udfordringer på højt niveau inden for rammerne af en helhedsstrategi, der omfatter en bred vifte af politikområder, såsom handel, udvikling, energi, infrastruktur og transport, virksomheder samt forbrugerbeskyttelse.

2.7.4 Udvindingsindustrien indgår i et samspil med en række andre industrier, herunder producenter af teknologi og udstyr, forskning, konsulenttjenester samt finansielle og miljømæssige tjenester osv. ⁽¹⁰⁾. Netop derfor skaber mineraludvindende virksomheder normalt i gennemsnit fire gange flere indirekte end direkte arbejdspladser i det område, som de befinder sig i. Det regionale vækstpotentiale er betragteligt, navnlig i de områder, hvor der er begrænset mulighed for anden økonomisk udvikling.

2.7.5 EØSU opfordrer Kommissionen til at undersøge bedste praksis og modeller i medlemsstaterne med henblik på at udvikle og fremme disse på EU-niveau ved at tage hensyn til ikke alene de tekniske aspekter af teknologi, men også til medlemsstaternes erfaringer med at tilrettelægge geologiske undersøgelser og forvalte mineraludvindingssteder ⁽¹¹⁾.

På globalt plan er der blevet udviklet et projekt for tildeling af ressourcer ⁽¹²⁾, der indeholder vejledning og casestudier om, hvordan de bedste mineralforekomster kan anvendes til økonomisk udvikling. En sådan casestudie vil også kunne udarbejdes i EU.

3. Vigtige faktorer og henstillinger med hensyn til den fremtidige råstoffsforsyning

3.1 Indenlandsk forsyning

3.1.1 Den begrænsede adgang til ressourcer, den store administrative byrde og de øgede omkostninger i forbindelse med ansøgning om tilladelser påvirker investeringerne i EU's ikke-energirelaterede industri negativt, selv inden for områder med høj efterspørgsel. En EU-politik for råstoffsforsyning skal tage hensyn til industri- og miljøpolitikkerne samt den fysiske planlægning for at sikre en bedre samordning mellem de nationale planlægningsmyndigheder og EU-myndighederne.

3.1.2 Visse nationale initiativer for mineralplanlægning for lokalsamfundene og lokale myndigheder kan tjene som gode

eksempler på, hvordan man på en integreret måde håndterer samfundets og økonomiens behov for mineraler samt virkningerne af udvinding og forarbejdning på mennesker og miljøet.

3.2 EØSU opfordrer Kommissionen til at fremsætte følgende henstillinger i sin bebudede meddelelse:

3.2.1 Forbedre de retlige rammer og tilladelsessystemet (bedre lovgivning) ved:

- at forbedre mineralplanlægningspolitikken gennem udveksling af bedste praksis inden for rammerne af EU's gruppe for råstofforsyning ⁽¹³⁾, navnlig med hensyn til dels inddragelsen af geologiske undersøgelser og den deri indeholdte ekspertise og viden om udvindingssteder, dels høringerne af operatører, som allerede befinder sig i de områder, der berøres af infrastruktur- og miljøbeskyttelsesplanlægning,
- at udvikle et one-stop-shop-system (ét enkelt kontaktpunkt for samtlige parter, der deltager i udstedelsen af tilladelser, og som er i stand til at vurdere økonomiske, sociale og miljømæssige forhold) med henblik på at forbedre den fysiske planlægning og procedurerne for udstedelse af tilladelser. Udviklingen af et sådant system henhører under EU-medlemsstaternes ansvarsområde,
- at forenkle efterforskningsaktiviteterne ved at fremme disse i Europa gennem en forbedring af den nationale lovgivning ved:
 - at skabe incitamenter til efterforskningsvirksomheder for udført efterforskningsarbejde,
 - at forbedre sikringen af ejerforhold i forbindelse med efterforskningskoncessioner med henblik på at øge investoreres tillid,
 - at forkorte den tid, det tager at erhverve den grund, som skal udforskes,
 - at gennemføre reklamekampagner, der skal tilskynde til oprettelsen af efterforskningsvirksomheder og få udenlandske virksomheder til at investere i EU ⁽¹⁴⁾,
- at forenkle efterforskning og udvinding ved at revidere eksisterende lovgivning og sikre en bedre gennemførelse ved hjælp af mere effektive procedurer og tidsfrister,
- at sikre en ensartet gennemførelse af bestemmelserne vedrørende foreningen af naturbeskyttelses mål og udvinding af mineralressourcer,

⁽¹⁰⁾ For så vidt angår f.eks. moderne minedrift, spiller de finansielle tjenester en meget vigtig rolle for en mines udvikling. De finansielle produkter varierer afhængigt af minens udviklingsstadium: efterforskning, undersøgelse af gennemførligheden, etablering, drift, lukning af minen.

⁽¹¹⁾ Jf. eksisterende casestudier i Finland, Sverige, Det Forenede Kongerige og andre europæiske lande.

⁽¹²⁾ Dette initiativ blev iværksat i 2004 af Det Internationale Råd for Minedrift og Metal. Målet er at identificere bedste praksis for investering i minedrift og metaller på nationalt og regionalt plan samt virksomhedsplan i udviklingslande.

⁽¹³⁾ Gruppen for råstoffsforsyning er sammensat af repræsentanter for interesser, herunder industrien, ikke-statslige miljøorganisationer, fagforeninger, medlemsstater og Kommissionen.

⁽¹⁴⁾ Ifølge den 18. udgave af »Corporate Exploration Strategies« fra Metals Economic Group har de høje priser på råstoffer bevirket, at der i 2007 samlet set blev investeret 10,5 mia. dollars på verdensplan i efterforskning efter ikke-jernholdige metaller. Følgende ti lande afsætter flest budgetmidler til mineefterforskning: Canada 19 %, USA 7 %, Rusland 6 %, Mexico 6 %, Peru 5 %, Chile 4 %, Sydafrika 4 %, Kina 3 % og Brasilien 3 %.

- at evaluere bæredygtigheden af en udvidelse af eksisterende udvindingssteder frem for at åbne nye udvindingssteder på forskellige steder med henblik på at imødekomme efterspørgslen og nå de økonomiske, sociale og miljøbeskyttelsesrelaterede mål,
- at forenkle eksisterende lovgivning og fjerne enhver unødvendig administrativ byrde, såsom indberetning til flere myndigheder,
- at beskytte mineralforekomster ved at give højere prioritet til mineralressourcer inden for EU's politikker (konkurrenceevne, udvikling, miljø, forskning, industri, regionaludvikling), således at anerkendte ressourcer bliver udnyttet og ikke forgår ved en ikke-mineralrelateret udvikling. Dette er muligt, ved at man:

- sikrer, at alle EU-medlemsstater har en national forsyningspolitik, der regelmæssigt offentliggøres i fuld ordlyd i en publikation, der affattes på engelsk,
- identificerer EU's nuværende og fremtidige mineralpotentiale og regelmæssigt ajourfører denne information og gør den lettilgængelig,
- identificerer EU's strategiske mineraler og samordner nationale politikker for forsyningen heraf.

3.2.2 Øge foreneligheden mellem udvinding og miljøbeskyttelse ved:

- at udvikle et GIS ⁽¹⁵⁾-baseret informationssystem om europæiske on-shore- og off-shore-mineralers beliggenhed, art, mængde og forekomst, der skal fremme en integrering af mineralpotentialet i den fysiske planlægning, bl.a. i forbindelse med udvælgelse og fastlæggelse af beskyttede områder,
- at tilvejebringe eksempler på bedste praksis for gennemførelsen af Natura 2000-direktivets artikel 6,
- at forbedre kvaliteten og gennemslagskraften af miljømæssige og sociale konsekvensanalyser ved at opstille bedre og klarere gennemførelsesretningslinjer for medlemsstaterne med henblik på:
 - at sikre en ensartet tilgang i hele EU,
 - at forkorte den tid, der går mellem udarbejdelsen af disse konsekvensanalyser og myndighedernes responstid, og således skabe større juridisk stabilitet og forudsigelighed for investorerne,
- at fremme anvendelsen af bedste udvindingspraksis med henblik på at standse tilbagegangen i biodiversiteten,
- at fremme nærhedsprincippet i forbindelse med EU's mineralforsyning, hvor dette er muligt, for derved at reducere transporten og hermed forbundne udslip og støj,

- at gøre fjerntliggende områder tilgængelige ved at medtage spørgsmålet om adgang til mineralforekomster i Kommissionens og medlemsstaternes infrastrukturplanlægning, samtidig med at der, hvor omstændighederne tilsiger det, tilvejebringes mere miljøvenlig transport for større masse-gods, herunder ad jernbane, de indre vandveje og til havs,
- at gøre brug af marine aggregater,
- at mindske borgernes modstand mod udvinding i nærområdet gennem et forskningsprogram for reduktion af gener, der skal øge accepten lokalsamfundene.

3.2.3 Styrkelse af kendskabet til mineraler på EU-niveau ved:

- at give de politiske beslutningstagere adgang til mere omfattende data om ressourcer (fremstilling, arbejdstagere, indtægter, anvendelse af arealer til mineraludvinding samt arealer, der nu kan anvendes i andet øjemed) for således at sikre, at der kan træffes beslutninger på grundlag af de bedste tilgængelige data),
- at øge opmærksomheden omkring de europæiske metaller samt industrielle mineralers og aggregaters stadig større betydning på politisk og lovgivningsmæssigt plan såvel i medlemsstaterne som i EU,
- at sikre, at de foreliggende geologiske oplysninger bliver anvendt i den fysiske planlægning, gøre det til en prioritet at tilvejebringe information om mineralforekomster til databaser om arealanvendelse og seriøst overveje oprettelsen af en europæisk geologisk myndighed på grundlag af eksisterende nationale og regionale geologiske tjenester og deres kapacitet. Denne myndigheds opgaver kunne bestå i:
 - at identificere strategiske ressourcer og anbefale dem til medlemsstaterne som nøgleprioriteter i forbindelse med arealanvendelsesplanlægning,
 - at integrere EU's plan vedrørende adgangen til mineralressourcer i EU's plan for fysisk udvikling ⁽¹⁶⁾ (denne politikramme har ligget på hylden siden 1999) og knytte den til EU-medlemsstaternes mineralplanlægningspolitikker,
 - at analysere klimaændringspolitikkers indvirkning på mineralforsyningen og selvforsyningen,
 - at forbedre kendskabet til mineralressourcers distribution og kvalitet i EU og deres strategiske betydning samt at evaluere deres potentiale inden for rammerne af det globale miljø- og sikkerhedsovervågningsinitiativ (GMES),

⁽¹⁵⁾ GIS = geografisk informationssystem.

⁽¹⁶⁾ Målet med planen for fysisk udvikling er, sådan som det blev fastsat på det uformelle ministerrådsmøde om fysisk planlægning den 10.-11. maj 1999, at arbejde hen imod en afbalanceret og bæredygtig udvikling i EU's landdistrikter med henblik på at opnå økonomisk og social samhørighed, bevarelse og forvaltning af naturressourcerne og kulturarven samt en større afbalancering af EU's konkurrenceevne.

— at udvikle en fælles europæisk geologisk database på grundlag af Inspire⁽¹⁷⁾-princippet og en vurdering af metal- og mineralforekomsters potentiale i de vigtigste metal- og mineralbærende områder,

— at anvende information og tjenester fra jordovervågningsinitiativer som f.eks. GMES, der er et fællesskabsinitiativ, som sammen med EU's strategi for bæredygtighed blev iværksat på topmødet i Göteborg i 2001. En af disse GMES-tjenester er »Land Monitoring Core Service (LMCS)« for landovervågning. Den vil fra 2008 og fremover tilvejebringe digitale, sømløse vektorkort over den faktiske arealanvendelse/-dækning i hele Europa (38 lande inklusive Tyrkiet) med en gradvis øget præcision (med 1 ha som mindste kortlægningsenhed, hvor det nuværende Corine land cover-kort opererer med 25 ha). En anden del af LMCS overvåger byer og andre interessante steder, »hot spots«, med en endnu større præcision (0,25 ha). Indholdet er tilpasset forvaltningen af områder, som kendetegnes ved en intensiv anvendelse og forandringer.

Derudover øges kendskabet til mineralpotentialet i de dybere jordlag af Europas vigtigste metalbærende regioner. Mens der foreligger meget god geologisk information og viden om de første 100 meter under jordoverfladen, ved man endnu ikke meget om de dybereliggende jordlag, selv om disse sandsynligvis indeholder de mineralforekomster, som Europa vil få brug for til dækning af sine fremtidige behov. Der er en række fordele forbundet med udnyttelsen af dybtliggende mineralforekomster: ringe påvirkning af jordoverfladen og således større accept blandt befolkningen samt begrænsede miljømæssige konsekvenser.

— Der er desuden ved at blive udviklet en global komponent, der skal støtte EU's politikker udadtil. En sådan information vil gøre det muligt:

— at indsamle tilstrækkelige minerelaterede data, som er geografisk repræsentative og forudsigelige,

— at udpege og vurdere områder med åbne brud/eller infrastruktur til minedrift,

— at udpege potentielle konfliktområder, herunder beskyttede naturområder, eller modvægtsområder,

— at overvåge virkningerne på drikkevandet og miljøforureningen,

— at overvåge naturgenskabelsesprocessen efter udvindingssteders lukning,

— at træffe hasteforanstaltninger i tilfælde af ulykker.

⁽¹⁷⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/2/EF om opbygning af en infrastruktur for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab (Inspire).

4. Udenlandsk forsyning

4.1 Globaliseringens fulde konsekvenser for efterspørgslen efter og udbuddet af mineralressourcer er ikke blevet vurderet af hverken EU eller medlemsstaterne⁽¹⁸⁾. EØSU anerkender, at der findes mange bevæggrunde for at importere råstoffer fra tredjelande. Det forhold, at de importerede produkter ikke nødvendigvis er blevet fremstillet i overensstemmelse med EU's miljømæssige og sociale standarder, risikerer ikke alene at forringe den europæiske økonomis konkurrenceevne, men også at udflytte miljømæssige og sociale problemer.

4.2 EØSU opfordrer Kommissionen til at fremsætte følgende henstillinger i sin bebudede meddelelse:

— identificere strategiske ressourcer og anbefale dem til medlemsstaterne som nøgleprioriteter i forbindelse med arealanvendelsesplanlægningen,

— skabe betingelser, som fremmer den europæiske udvindingsindustri konkurrenceevne, ved at udnytte forsknings- og innovationslandvindinger fuldt ud og fremme investeringer,

— identificere og rapportere om råstofimport- og råstofeksportstrømme samt vurdere den politiske og økonomiske pålidelighed på lang sigt,

— udarbejde nye programmer med EU-finansiering for forbedret bæredygtighed ved udvinding, transport og anvendelse af mineraler i regioner med et godt ressourcepotentiale,

— sikre — gennem Kommissionen, OECD og forummet for bæredygtige råstoffer under FN's miljøprogram — at de importerede stoffer fremstilles på en bæredygtig måde,

— fremme EU-investeringer i tredjelande med særligt fokus på Latinamerika, Afrika, Rusland og de centralasiatiske lande⁽¹⁹⁾,

— fremme gennemførelsen af europæiske standarder i oprindelseslandene ved hjælp af samarbejdsprogrammer,

— en forbedring af adgangen til forsyningsstrømme og disses langsigtede stabilitet skal være på dagsordenen i forbindelse med udformningen af EU's udenrigspolitik og bør behandles af EU-embedsmænd på bilaterale møder på højt niveau og topmøder.

5. Kapacitetsopbygning

5.1 Den europæiske udvindingsindustri uden for energisektoren står over for forskellige udfordringer med hensyn til kapacitetsopbygningen, der omfatter udbygning af eksisterende kapacitet og opbygning af ny kapacitet. Et vigtigt aspekt heraf er en forbedring af sektorens image. Det er dog nødvendigt, at der træffes flere foranstaltninger, hvis man skal gøre sig forhåbninger om at tiltrække unge, bevare den eksisterende arbejdsstyrke i denne sektor og forbedre dens evne til at håndtere moderniseringen af sektoren.

⁽¹⁸⁾ På globalt plan har FN's konference om handel og udvikling (UNCTAD) foretaget en vurdering af dette spørgsmål i anden del af dens rapport om investeringer i verden 2007 (World Investment Report).

⁽¹⁹⁾ Ifølge »Raw Materials Data«, Stockholm, januar 2008, beløb de samlede investeringer i minedrift på verdensplan sig ved udgangen af 2007 til 308 mia. dollar. Der var tale om en stigning på 50 % sammenlignet med 2006, hvor der havde fundet en stigning sted på 20 % sammenlignet med 2005.

5.2 EØSU opfordrer Kommissionen til at fremsætte følgende henstillinger i sin bebudede meddelelse:

- udvikle et EU- eller nationalt finansieret program for videreuddannelse af den eksisterende uddannede arbejdsstyrke, som kræver yderligere uddannelse, og en effektiv strategi for livslang læring,
- iværksætte specifikke EU-programmer for at optimere udnyttelsen på EU-niveau af den eksisterende kvalificerede arbejdsstyrke i forbindelse med fremtidige jobtilbud og investeringer i potentielle globale udvindingsområder som en af de vigtigste faktorer (teknologi, knowhow, viden om udvinding) for tilvejebringelse af adgang til større mineralforekomster i verden,
- foretage investeringer i universiteter og uddannelsesprogrammer for at øge den samlede kapacitet på området ved at revidere den nuværende nationale støtte til minedrift og forarbejdning af mineraler samt i geologirelaterede institutter for derved at lokke et stigende antal studerende til området og øge den geologirelaterede forskning,
- beslutningstagerne bør fremme udviklingen af klynger og teknologiparker inden for udvindingsområderne, eftersom udvindingsindustrien er tæt forbundet med andre industrigrene og servicesektoren, og det er alment kendt, at der for hver skabte arbejdsplads inden for minedrift skabes yderligere fire arbejdspladser,
- øge bevidstheden om betydningen af mineraler og industriers bæredygtighed gennem uddannelseskurser, workshops, debatter, konferencer, i forbindelse med hvilke der skal anlægges en tværfaglig tilgang, såsom fremme af begreber som økologisk minedrift, økologisk geologi, ansvarlig anvendelse af mineralressourcer osv. på skoler og universiteter,
- fremme og forske i sundheds- og sikkerhedsrelaterede spørgsmål som en forudsætning for mineralsektorens bæredygtighed,
- lægge særlig vægt på forebyggelse af sygdom på arbejdspladsen og præventive sundhedsbeskyttende foranstaltninger.

6. Ressourceeffektivitet

6.1 Inddragelsen af andre sektorer, som er aktive inden for mineraludvinding, er af afgørende betydning for ressourceeffektiviteten. Det skal understreges, at en aktiv udvindingsindustri i Europa også udgør en drivkraft for udviklingen af europæisk teknologi og tjenester i verdensklasse.

6.2 EØSU opfordrer Kommissionen til at fremsætte følgende henstillinger i sin bebudede meddelelse:

- opmuntre Kommissionen til at yde sin fulde støtte til den europæiske teknologiplatform for bæredygtige mineralressourcer ⁽²⁰⁾, der blev officielt anerkendt for nylig,
- fremme industriens deltagelse i europæiske og nationale F&U-programmer for øget bæredygtig udvinding, der drives i samarbejde med Kommissionen, og i et program for anvendelse af råstoffer gennem teknologiske forbedringer,
- inddrage maskinproducenterne i sådanne programmer for derved at reducere:
 - støj, samtidig med at sikkerheden øges,
 - støv i samarbejde med filterproducenter,
 - CO₂-niveauet og energiforbruget i samarbejde med energiselskaber,
 - vibrationer på arbejdspladsen,
 - vandforbruget i hele industrien,
- forbedre forvaltningen og den operationelle accept gennem følgende foranstaltninger:
 - genbrug,
 - forarbejdning af mineraler til forbedring af effektiviteten, dvs. skabe mere med mindre,
 - anvende mineraler med det mål for øje at spare på ædle og sjældne ressourcer,
 - anvende alternative råstoffer, herunder sekundære råstoffer og affaldsstoffer, hvor dette er muligt,
 - fremme livscyklusbegrebet inden for industrien,
- fremme miljømæssig synergi, f.eks. fremstille lokalt for at undgå transportproblemer,
- fremme — gennem Kommissionens direktorater — en evaluering af de nuværende fragtomkostningsstrukturer (jernbane, indre vandveje og skibe) og deres konkurrenceevne i en international sammenhæng, som det er tilfældet i energisektoren,
- fremme studier om biodiversitet i mine- og stenbrudsområder,
- fremme anvendelsen af sekundære materialer i overensstemmelse med en bæredygtig udvikling.

Bruxelles, den 9. juli 2008

Dimitris DIMITRIADIS

Formand for

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

⁽²⁰⁾ ETP SMR (European Technology Platform on Sustainable Mineral Resources), websted: <http://www.etpsmr.org/>.